

سوالات امتحانات نهایی مبحث محور

درس دینی ۳ عمومی دوازدهم - درس ۵ - قدرت پرواز

گرددآورنده: حسین سلیمانی رتبه ۳۴۰ منطقه یک کنکور تجربی ۱۴۰۴

الف) درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

(۱) فرو ریختن دیوار سست و کج، یک تقدیر الهی محسوب میشود.

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۴

(۲) قدر و قضای الهی، مانع افعال اختیاری انسان نیست.

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۳

(۳) در بینش توحیدی، جهان آفرینش مجموعه قدرها و قضاها الهی است که آدمی باید با تشخیص درست، بهترین ها را انتخاب کند.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۲

(۴) در مجموعه علل طولی هر علت به صورت غیرمستقیم در پیدایش معلول مؤثر است.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۲

(۵) اگر کسی تقدیرها را در نظم فعلی جهان نبیند، امکان استفاده از اختیار را نخواهد داشت.

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

(۶) وجود اختیار در انسان نیاز به استدلال ندارد.

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

(۷) تقدیر، همان قانونمندی جهان و نظم در آن است.

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

۸) بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنیایی من دهم بد را سزا» بیانگر «مسئولیتپذیری» و شاهدی بر اختیار آدمی است.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۱

۹) موجودات جهان، از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده‌ی الهی ایجاد می‌شوند به تقدیر الهی وابسته اند.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۳۹۹

۱۰) اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی موجودات، وابسته به قضای الهی است.

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۳۹۹

ب) جاهای خالی زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱) احساس رضایت و پشیمانی، تفکر و تصمیم و ..... از شواهد وجود اختیار در انسان است.

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

۲) مجموعه عوامل مستقل در رویش یک گل از نوع علل ..... است.

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

۳) بدون ..... و ..... الهی هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری پدید نمی‌آید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

۴) کسی که اختیار را در سخن یا بحث انکار می‌کند، در ..... از آن بهره می‌برد.

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

۵) احساس رضایت یا پشیمانی یکی از شواهد وجود ..... در انسان است.

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۰

۶) اختیار یک حقیقت ..... است که هر انسانی آن را در خود می‌یابد.

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۰

۷) احساس رضایت و پشیمانی و ..... و ..... از شواهد وجود اختیار در انسان است.

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۰

۸) در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند که علل ..... نامیده میشود.

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۳۹۹

ج) گزینه مناسب را انتخاب کنید.

۱) مصرع «گر نبودی اختیار این شرم چیست؟» به کدام یک از نشانه های وجود اختیار اشاره دارد؟
الف) احساس رضایت و پشیمانی

ب) مسئولیت پذیری

ج) تفکر و تصمیم

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۳

۲) کدام مورد در زمره علل طولی قرار میگیرد؟

ب) روح برای حرکت دست

الف) پدر نسبت به فرزند

د) بنا برای ساختمان

ج) بذر برای درخت

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

۳) آیه « ذلک بما قدمت ایدیکم و ان الله لیس بظلام للعبید » از نشانه های اختیار، به ..... ، اشاره دارد.

الف) احساس رضایت یا پشیمانی

ب) مسئولیت پذیری

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۱

۴) مخلوقات جهان از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده ی الهی ایجاد میشوند به ..... وابسته اند.

الف) قضای الهی

ب) تقدیر الهی

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۰

۵) بیت « هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنیایی من دهم بد را سزا؟ » بیانگر کدام شاهد اختیار است؟

الف) مسئولیت پذیری

ب) تفکر و تصمیم

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۳۹۹

د) درک مطلب

۱) علی سال گذشته در آزمون سراسری شرکت کرد و در دانشگاهی معتبر قبول شد. او پیروزی در این آزمون را نتیجه عنایت خداوند به خود می داند؛ همچنین در کنار تلاش خود، پیگیری های پدر و مادر و زحمت های دبیرانش سپاسگزار است.

الف) عواملی مانند تلاش علی، پیگیری های پدر و مادر و زحمت های دبیرانش، از کدام نوع علل پیدایش پدیده ها است؟

ب) با دقت در متن فوق و در راستای موضوع "رابطه قضای الهی و اختیار انسان" ، کدام گزینه صحیح است؟

۱) اختیار انسان ناشی از خواست خداوند است. ۲) اختیار مستقل از اراده الهی است.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۴

Kanoon.Ir

۲) متن زیر را بخوانید و به سؤالات آن پاسخ دهید.

« سعید در مسیر مدرسه باید از خیابانی که بسیار شلوغ بود، عبور می کرد. به دلیل عجله داشتن برای رسیدن به جلسه امتحان نهایی، بدون توجه به پل عابر پیاده، از وسط خیابان رد شد. ناگهان خودرویی با او برخورد کرد و دچار شکستی از ناحیه پا شد. سعید در توجیه این اتفاق با خودش می گفت قدر و قضای الهی بر این بود و راه گریزی از آن نبود».

الف) اگر سعید از پل عابر عبور می کرد، چه قضایی برای او رقم می خورد؟

ب) برداشت نابجای سعید از قدر و قضای الهی چه بود؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۳

ه) کشف ارتباط

۱) هریک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟

الف) هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟	۱) تفکر و تصمیم
ب) این که فردا این کنم یا آن کنم	۲) مسئولیت پذیری
ج) گر نبودى اختیار این شرم چیست؟	۳) احساس رضایت یا پشیمانی

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۱

۲) هریک از عبارات قسمت الف با کدام یک از نشانه های اختیار در قسمت ب ارتباط دارد؟

الف	ب (یک مورد اضافی است.)
الف) دچار شک و تردید شدن در انتخاب ها	۱) مسئولیت پذیری
ب) افسوس خوردن از انجام کارهای اشتباه	۲) تفکر و تصمیم
ج) مستحق مجازات دانستن خود در عهدشکنی	۳) احساس پشیمانی
	۴) احساس رضایت

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۳۹۹

Kanoon.Ir

و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

(۱) واژه اختیار را تعریف کنید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۳

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۱

(۲) علل عرضی را تعریف کنید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۳۹۷

ز) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

(۱) بیت «این که فردا این کنم یا آن کنم / خود دلیل اختیار است ای صنم» به کدام یک از شواهد وجود اختیار انسان دلالت دارد؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۴

(۲) رابطه اراده خداوند با اختیار انسان چگونه است؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۳

(۳) عهد و پیمان ها براساس کدام یک از شواهد وجود اختیار استوار شده اند؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۳

(۴) به چه علت در نقشه جهان، ویژگی ها و قانون هایش، نقص و کاستی راه ندارد؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

۵) بیت «هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟ / هیچ با سنگی عتابی کس کند؟» بیانگر کدام یک از شواهد اختیار است؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

۶) مجموعه عوامل مستقل در «پرورش گل» از کدام نوع علت است؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۱

۷) دو مورد از شواهد وجود اختیار را نام ببرید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۰

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۳۹۹

۸) علت هایی که در پیدایش یک پدیده دخالت دارند، را بنویسید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۳۹۹

۹) بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنیایی من دهم بد را سزا» نشانه ی کدام یک از شواهد اختیار است؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۳۹۹

ح) به سوالات زیر پاسخ بلند (تشریحی) دهید.

۱) این که میگوییم «قدر و قضای الهی بر جهان حاکم است» به چه معناست؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۴

۲) مفهوم « قضای الهی » چیست؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۴

---

۳) مخلوقات جهان از چه جهت به قضای الهی وابسته اند؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۳

---

۴) جمله « اختیار انسان، یک تقدیر الهی است. » را توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۳

---

۵) حاکمیت قدر و قضای الهی، بر نظام آفرینش به چه معناست؟ توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۳

---

۶) « اختیار انسان » با « اراده الهی » چه نسبتی دارد؟ توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۳

---

۷) وابسته بودن موجودات به « قضای الهی »، به چه معناست؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۳

---

۸) چگونه فرار از اختیار، خود دلیلی بر اختیار است؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۳

---

۹) اختیار را توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۳

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۲

---

۱۰) امام علی (ع) در موضوع برخاستن از زیر سایه دیوار کج، چه نگرشی را درباره اعتقاد به قدر و قضای الهی به یاران آموخت؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۲

---

۱۱) عبارت «اراده و اختیار در انسان، ناشی از اراده الهی است.» را تحلیل کنید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

---

۱۲) رابطه اختیار و اراده انسان، با اراده الهی را توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

---

۱۳) پندار نادرست برخی انسان ها از قدر و قضای الهی چیست؟ توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

---

۱۴) قدر و قضای الهی را در مورد «آب» توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۱

---

۱۵) تصور نادرست برخی انسان ها از تقدیر الهی چیست؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۱

.....

۱۶) چگونه میتوان هم به قضا و اراده الهی اعتقاد داشت و هم انسان را موجودی مختار دانست؟ (توضیح دهید).

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۱

.....

۱۷) اگر قضا و قدر الهی بر جهان حاکم نباشد، چه اتفاقی می افتد؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۱

.....

۱۸) کسانی که می پندارند قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است، چه پندار نادرستی از تقدیر دارند؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۱

.....

۱۹) از نشانه های وجود اختیار در انسان، «تفکر و تصمیم» را توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۰

.....

۲۰) قدر و قضای الهی به چه معناست؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۴۰۰

.....

۲۱) از شواهد وجود اختیار «تفکر و تصمیم» را توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم شهریور ۱۴۰۰

.....

۲۲) مخلوقات جهان از چه جهت به تقدیر الهی و از چه جهت به قضای الهی وابسته هستند؟

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۰

---

۲۳) رابطه اختیار انسان با اراده الهی را شرح دهید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۴۰۰

امتحان نهایی دینی دوازدهم خرداد ۱۳۹۹

---

۲۴) از شواهد وجود اختیار «تفکر و تصمیم» را توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی دوازدهم دی ۱۳۹۹

Kanoon.Ir

پاسخنامه

الف) درست نادرست. (هر مورد ۰.۲۵)

(۱) غ	(۲) ص	(۳) ص	(۴) ص
(۵) ص	(۶) ص	(۷) ص	(۸) ص
(۹) غ			
-

ب) جا خالی. (هر مورد ۰.۲۵)

(۱) مسئولیت پذیری	(۶) وجدانی (مشهود)
(۲) عرضی	(۷) تفکر و تصمیم، مسئولیت پذیری
(۳) قضا/قدر	(۸) عرضی
(۴) عمل	(۹) اراده
(۵) اختیار	
-

ج) گزینه صحیح. (هر مورد ۰.۲۵)

- (۱) الف
(۲) ب
(۳) ب
(۴) الف
(۵) الف
-

(د) درک مطلب.

(۱)

الف: علل عرضی (۰.۲۵)

ب: گزینه ۱ (اختیار انسان ناشی از خواست خداوند است). (۰.۲۵)

۲) الف: به سلامت از عرض خیابان عبور میکرد. (۰.۲۵)

ب: برداشت نابجای سعید چنین بود که ما هیچ اختیاری در تعیین سرنوشت خود نداریم، و اگر قرار باشد حادثه ای برای رخ دهد، این اتفاق خواهد افتاد. و ما نمی‌توانیم تغییری در آن ایجاد کنیم. بنابراین حرکت و تغییر مکان و تصمیم‌گیری براساس دستور عقل بی‌فایده است. (۰.۷۵)

ه) کشف ارتباط. (هر مورد ۰.۲۵)

(۱) الف: ۲   ب: ۱   ج: ۳

(۲) الف: ۲   ب: ۳   ج: ۱

و) تعریف واژه و اصطلاح.

(۱) یک حقیقت وجدانی، به معنای توانایی بر انجام یک کار و ترک آن است. (۰.۵)

۲) در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند. (۰.۵)

ز) پاسخ کوتاه.

(۱) تفکر و تصمیم (۰.۲۵)

(۲) اختیار انسان در طول اراده خداوند است. (۰.۵)

(۳) مسئولیت پذیری (۰.۲۵)

(۴) چون از آن خدا و از علم خداست. (۰.۵)

(۵) مسئولیت پذیری (۰.۲۵)

(۶) علل عرضی (۰.۲۵)

(۷) تفکر و تصمیم / احساس رضایت یا پشیمانی / مسئولیت پذیری (دو مورد کافی است. هر مورد ۰.۲۵)

(۸) علت طولی / علت عرضی (۰.۲۵)

(۹) مسئولیت پذیری (۰.۲۵)

ح) پاسخ تشریحی.

(۱) به این معناست که نقشه جهان با همه موجودات و ریزه کاری ها و ویژگی ها و قانون هایش از آن خداوند و از علم خدا است. اجرا و پیاده شدن آن نیز به اراده خداست. (هر چیزی مهندسی و قاعده خاص خود را دارد و تمام جهان بر اساس قواعدی بنا شده است.)

(۲) قضای الهی به معنای اینکه خدای متعال با فرمان و حکم و اراده خود، مخلوقات جهان را ایجاد میکند.

(۳) موجودات از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد میشوند، به قضای الهی وابسته اند.

(۴) یکی از تقدیرات الهی برای انسان این است که او دارای اختیار باشد. یعنی همانطور که مثلاً به آب، ویژگی مایع بودن را داده است، به انسان نیز ویژگی مختار بودن را عطا کرده است.

---

۵) به این معناست که نقشه جهان با همه موجودات، ریزه کاری ها، ویژگی ها و قانون هایش از آن خدا و از علم خداست اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده خداست.

---

۶) اراده و اختیار انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد. وجود اختیار در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد. در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر میزند همگی وابسته به اراده خداوند است.

---

۷) به این معناست که مخلوقات جهان با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می شوند.

---

۸) چون حتی اگر بخواهد آن را انکار کند باز هم این کار اختیاری است و خواست و اراده خود انجام داده است. (حتی فردی که اختیار را در سخن انکار میکند در عمل از آن بهره می برد و آن را اثبات میکند).

---

۹) (اختیار، توانایی بر انجام یک کار یا ترک آن است). یا (اختیار حقیقتی وجدانی و مشهود که هرکس آن را در خود می یابد و می بیند که شبانه روز در حال تصمیم انجام یا ترک کاری است).

---

۱۰) آموخت که اعتقاد به قدر و قضا نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه ساز آن است. جهان آفرینش مجموعه ای از قدرها و قضاها الهی است که انسان باید با تشخیص درست بهترین ها را انتخاب کند.

---

۱۱) خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد، در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرديم آن کار انجام نمی گیرد. در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداوند است. یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافاتی ندارد.

---

۱۲) به خاطر اراده خداوند است که انسان موجودی مختار و دارای اراده است و فعل انجام کار ما تا زمانی که اراده نکنیم صورت نمی گیرد. اما در کل اراده و اختیار ما و هر عملی که از ما سر می زند وابسته به خداوند است و یعنی اراده انسان در طول اراده خداوند است با آن منافات ندارد.

---

۱۳) برخی می پندارند که قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است. تصور می کنند تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می زند .

---

۱۴) آب از آن جهت که دارای خصوصیتی مانند مایع و سیال بودن، تعداد معین الکترون ها، درجه مشخص جوش آمدن و مانند آن است، داخل در تقدیر الهی و از آن جهت که این ویژگی ها در آب تحقق می یابد مشمول قضای الهی است.

---

۱۵) تصور میکنند تقدیر چیزی غیر از قانونمندی و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را برهم می زند.

---

۱۶) وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم آن کار انجام نمی گیرد. در عین حال وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداوند است یعنی اراده انسان در طول اراده خداست.

---

۱۷) همه چیز بر اساس تصادف و اتفاق رخ می دهد و قانونمندی از بین می رود. فقط با زندگی در یک جهان قانونمند است که امکان بهره مندی از اختیار و انتخاب وجود دارد زیرا اگر وقایع جهان قانونمند نبود، همه چیز اتفاقی رخ می داد و انسان نمی دانست باید دست به چه انتخابی بزند. (۱ نمره)

---

۱۸) آنان تصور می کنند که تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می زند. (۱ نمره)

---

۱۹) هر کدام از ما همواره تصمیم هایی میگیریم و برای این تصمیم ها ابتدا اندیشه می کنیم و جوانب آن را می سنجیم و سپس دست به عمل میزنیم. گاهی نیز دچار تردید می شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام یک را انتخاب کنیم. درست آخر، پس از بررسی های لازم، یکی را برگزیده و عمل می کنیم.

---

۲۰) قدر به معنای اندازه است. قضا به معنای به انجام رساندن، پایان دادن، حکم کردن و حتمیت بخشیدن است. (یکی از موارد)

---

۲۱) هر کدام از ما همواره تصمیم هایی میگیریم و برای این تصمیم ها ابتدا اندیشه می کنیم و جوانب آن را می سنجیم و سپس دست به عمل میزنیم. گاهی نیز دچار تردید می شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام یک را انتخاب کنیم. درست آخر، پس از بررسی های لازم، یکی را برگزیده و عمل می کنیم.

---

۲۲) مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت زمانی و مکانی آنها را تعیین می کند، به تقدیر الهی وابسته هستند و از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده ی الهی ایجاد میشوند، به قضای الهی وابسته اند.

---

۲۳) وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد. در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر میزند همگی وابسته به اراده خداوند است، یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.

---

۲۴) هر کدام از ما همواره تصمیم هایی میگیریم و برای این تصمیم ها ابتدا اندیشه می کنیم و جوانب آن را می سنجیم و سپس دست به عمل میزنیم. گاهی نیز دچار تردید می شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام یک را انتخاب کنیم. درست آخر، پس از بررسی های لازم، یکی را برگزیده و عمل می کنیم.
